

Handreiking

STANDAARD BEPAKKING

Inhoudsopgave

Voorwoord	4
Inleiding	2
1 Basiseenheid	3
1.1 Basiseenheid - PBM's en algemeen	3
1.2 Basiseenheid- Brandbestrijding	5
1.3 Basiseenheid- Hulpverlening	8
1.4 Basiseenheid- IBGS	10
1.5 Basiseenheid- WO	11
2 Hulpverleningsvoertuig	12
2.1 Hulpverleningsvoertuig- PBM's en Algemeen	12
2.2 Hulpverleningsvoertuig – Hulpverlening	14
2.3 Hulpverleningsvoertuig – Hef	15
2.4 Hulpverleningsvoertuig- IBGS	16
3 Redvoertuig	17
3.1 Redvoertuig- PBM's en Algemeen	18
3.2 Redvoertuig - Dienstverlening	19
3.3 Redvoertuig - Brandbestrijding	20
Referenties	21
Colofon	23

Voorwoord

Dit is de geactualiseerde versie van de Brancherichtlijn Standaardbepakking voor de Basiseenheid (TS), het Redvoertuig (RV) en het Hulpverleningsvoertuig (HV). Deze herziening is tot stand gekomen dankzij de inzet en betrokkenheid van collega's uit het hele land. Samen hebben we gewerkt aan een vernieuwde 'Handreiking Bepakking' die recht doet aan de diversiteit binnen Nederland, maar tegelijkertijd zorgt voor duidelijkheid en voorspelbaarheid bij bijstand en samenwerking tussen brandweerregio's.

Hoewel er ruimte blijft voor maatwerk op basis van het eigen regionale risicoprofiel, vormt deze handreiking een stevige en uniforme basis voor grootschalig en gezamenlijk optreden. Dit sluit naadloos aan bij de uitgangspunten zoals verwoord in onder andere de visie GBO. Het werken volgens deze gedeelde visie is voor iedereen gelijk – en dat is precies zoals het hoort.

In de nieuwe handreiking is niet langer tot in detail vastgelegd welke specifieke bepakking aanwezig moet zijn op een voertuig. In plaats daarvan is gekozen voor een benadering vanuit operationele uitgangspunten: welke taken moet een basiseenheid kunnen uitvoeren, en welke middelen zijn daarvoor noodzakelijk?

Deze uitgangspunten zijn zorgvuldig gedestilleerd uit diverse visiedocumenten en brondocumenten. De handreiking fungeert daarbij als een satéprikker: een hulpmiddel dat door alle lagen van beleid en praktijk heen prikt, en zo de rode draad zichtbaar maakt die de verschillende documenten met elkaar verbindt.

Deze aanpak biedt ruimte voor maatwerk, maar zorgt tegelijkertijd voor een gedeeld fundament waarop regio's kunnen bouwen. Het resultaat is een flexibele, toekomstgerichte standaard die aansluit bij de realiteit en ontwikkelingen van het brandweervak in Nederland. Uniformiteit in bepakking en werkwijze is en blijft daarbij van essentieel belang.

Met de nieuwe handreiking kijken we met vertrouwen naar de toekomst. Ook wanneer maatschappelijke ontwikkelingen nieuwe vragen oproepen, blijven we handelen onder het motto: 'Samen grensverleggend'. De handreiking is blijvend in ontwikkeling.

Namens de werkgroep Standaard Bepakking, onderdeel van MSO Nederland wensen wij alle regio's veel succes bij de implementatie en het verdere gebruik van de handreiking. Wij zijn ervan overtuigd dat deze dynamische handreiking een waardevol hulpmiddel zal zijn.

Jelle Zeijl,
Voorzitter Netwerk Materieel, Service en ondersteuning

Inleiding

In 2024 heeft de vakgroep Materieel, Service en Ondersteuning (MSO) van Brandweer Nederland opdracht gegeven om de standaardbepakkingslijst functioneler te herzien. Het doel: een betere aansluiting op de hedendaagse operationele uitgangspunten. Het resultaat is de vernieuwde Handreiking Bepakking, waarin de standaardbepakking is beschreven voor de Basiseenheid (TS), het Redvoertuig (autoladder en hoogwerker) en het Hulpverleningsvoertuig (HV).

Waarom standaardisatie?

Sinds 1998 is er sprake van een landelijke standaardbepakking. De meerwaarde hiervan is in de praktijk ruimschoots bewezen. In 2013 zijn hieraan de standaardbepakkingen voor redvoertuigen en de basisbepakking voor het OvD-voertuig toegevoegd.

Uitgangspunten

De Handreiking is gebaseerd op twee fundamentele principes:

- Operationele uitgangspunten (OU's) – afgeleid uit diverse visiedocumenten (zie [referentielijst](#) website brandweernederland.nl)
- Opschalingsfilosofie – gericht op samenwerking en interoperabiliteit.

Daaruit volgen twee kernvragen:

1. Wat is het minimale materieel dat nodig is om aan de OU's te voldoen?
2. Hoe zorgen we dat bij opschaling duidelijk is welk materieel beschikbaar is?

Flexibiliteit binnen kaders

Hoewel standaardisatie essentieel is voor samenwerking, blijft er ruimte voor regionale invulling. De handreiking biedt flexibiliteit om aanvullingen te doen op basis van het lokale risicoprofiel en de aanwezige bijstands- en opschalingsmogelijkheden. De standaardbepakking vormt het minimumniveau, zowel in aantallen als in specificaties.

Belangrijke brondocumenten

De handreiking is gebaseerd op de volgende documenten waarvan de meest actuele versie leidend is:

- Basisprincipes van Brandbestrijding
- Doorontwikkeling Grootschalig Brandweeroptreden (S-GBO)
- Handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid
- Meerjarenvisie Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen
- Landelijke Visie Hulpverlening Brandweer
- Handreiking Schoon Werken
- Handreiking Veilig werken met hoogteverschillen
- Handreiking Omgaan met Warmte en Hitte
- Handreiking Persoonlijke bescherming bij motorkettingzaag of redzaag
- Handreiking Grijp-en oppervlakteredding bij waterongevallen

Randvoorwaarden en aandachtspunten

Bij het opstellen van de Handreiking is rekening gehouden met onder andere:

- Transporteerbaarheid van materieel
- Geen vermelding van reserveonderdelen
- Mogelijkheid tot digitale ondersteuning
- Aansluiting op wet- en regelgeving
- Vermelding van normen bij PBM's (EN/NEN/ISO/DIN/IEC)

Beheer en actualisatie

Het beheer van deze richtlijn ligt bij het NIPV, ondersteund door een projectgroep met vertegenwoordigers van de vakgroep MSO en het voormalige Landelijk Netwerk Repressie (LNR). De handreiking is een dynamisch document dat periodiek wordt aangepast aan technologische ontwikkelingen, nieuwe inzichten en veranderende regelgeving.

1 Basiseenheid

1.1 BASISEENHEID - PBM'S EN ALGEMEEN

De materiaallijst voor de basiseenheid is samengesteld op basis van diverse brondocumenten waaruit een praktische vertaling naar de operationele inzet is gemaakt. Bij het gebruik van de basiseenheid staat veilig werken en het creëren van een veilige werkomgeving centraal. Dit wordt in eerste instantie gerealiseerd met behulp van afzetlinten en verkeerskegels (pionnen), waarmee het incidentgebied effectief wordt afgezet.

Om veilig te kunnen werken is de basiseenheid uitgerust met voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen voor de bemensing van het voertuig. De beschreven middelen zijn aanvullend op de regionaal beschreven (persoonlijke) standaarduitrusting (zoals bluskleiding, bluslaars, brand-HV handschoenen en blushelm).

De basiseenheid is uitgerust om direct levensreddend op te treden, zowel bij slachtoffers als bij eigen personeel, conform de richtlijnen van de Leidraad Procedure Levensreddend Handelen bij Brandweeroptreden.

Voor werkzaamheden op hoogte biedt de basiseenheid de mogelijkheid om veilig te werken tot een hoogte van 9 meter, conform handreiking 'veilig werken met hoogteverschillen'.

In het kader van arbeidshygiëne beschikt de basiseenheid over middelen voor persoonlijke reiniging, het reinigen van gebruikte materialen en het veilig en hygiënisch verpakken en transporteren van deze middelen terug naar de kazernes.

Categorie	Middelen	Aantal	Prestatie (oppervlakte, tijd en omvang)	Opmerking
Communicatie en meetapparatuur	Communicatiemiddelen		Een communicatiesysteem waarmee onderlinge communicatie binnen de basiseenheid, communicatie met eenheden en meldkamer in stand kan worden gehouden gedurende een inzetduur van 4 uur.	
Communicatie en meetapparatuur	Operationele informatiesysteem		Voorziening voor raadplegen van operationele informatie	
Levensreddend	AED en verbandmiddelen	1	AED	Uitgangspunt is eigen personeel.
Levensreddend	AED en verbandmiddelen	1	Inhoud voldoende voor ABCDE methode/BLS eigen personeel en/of 1 slachtoffer.	
Overig	Arbeidshygiëne		Middelen voor het reinigen lichaamsdelen, persoonlijke uitrusting en inzetmiddelen.	Zie handreiking 'Schoon werken'.
Overig	Arbeidshygiëne		Middelen voor het verpakken van persoonlijke uitrusting (bijv. waszakken voor kleding).	Zie handreiking 'Schoon werken'.
Overig	Warmtebeeldcamera	1		
Overig		1	Stroomtang	EN 61010-2-032
Overig		2	Disconnect-tool	T.b.v. losnemen connectoren zonnepanelen.
Verlichting	Handlamp		Minimaal 1 uur constante inzetijd en IP67.	

Verlichting	Werkplekverlichting	2	Geschikt voor het verlichten van werkplek/werkcirkel met een inzetduur van minimaal 4 uur.	
Werken met hoogteverschillen	Handladder	1	Minimaal uitgeschoven lengte is 9,25 meter en geschikt voor het gelijktijdig beklimmen van 2 personen.	EN1147
Werken met hoogteverschillen	Handladder	1	Geschikt voor het werken binnen een object.	Eventueel gecombineerd met loopplank.
Werken met hoogteverschillen	Loopplank	1	Voor het overbruggen van een afstand.	Eventueel gecombineerd met handladder.
Werken met hoogteverschillen	Valbeveiliging	2	Werkplekbegrenzing (conform leidraad veilig werken met hoogteverschillen).	
Werkplekafzetting	Verkeerskegel	8	Voor het creëren van een veilige werkplek.	Minimale hoogte 50 cm.
Werkplekafzetting	Afzetlint	2	Afzetlint (verboden doorgang publiek (rood-wit) en gevarezone verboden toegang (rood-geel)).	
Verzorging	Drinken			Zie Handreiking Omgaan met Warmte en Hitte. Invulling regiospecifiek.
PBM	Elektrohandschoenen	2	1000 Volt klasse 0, lange kap	NEN IEC 60903
PBM	Oppervlakte reddingsvest		Drijfvermogen min. 275N, voorzien van automatische opblaasinrichting en geschikt voor brandbestrijding.	Op basis van lokale behoefte uitvoeren met een D-ring/hijsoog om de drager uit het water te kunnen tillen.
PBM	Zaagkleding	2	Set bestaat uit broek/jas/helm/handschoenen/schoeisel ¹ met zaagklasse is overeenstemming met kettingzaag. Reflectie op basis van lokale invulling.	¹ Indien dit voor schoeisel van toepassing is.
PBM	Adembeschermende middelen (onafhankelijk)		Voldoende voor het beschermen van de inzetbare bemensing van de basiseenheid gedurende een tijdsperiode van 40 minuten (1 set p.p. inzetgereed, 1 reserve cilinder) in een omgeving waarbij het noodzakelijk is om onafhankelijke adembescherming te dragen.	
PBM	PBM	2	Gehoorbescherming	Minimale dempingsprestatie van 33 dB.
PBM	Disposable PBM		Nitril handschoenen	
PBM	Disposable PBM		Oordoppen	Minimale dempingsprestatie van 33 dB.
PBM	Disposable PBM		Mondkap FFP3	

1.2 BASISEENHEID- BRANDBESTRIJDING

Vanuit de visiedocumenten zijn de operationele uitgangspunten die richting geven aan de inzetmogelijkheden van een basiseenheid zorgvuldig vastgesteld.

In samenwerking met experts uit het brandweerveld is in de publicatie Basisprincipes van Brandbestrijding gewerkt aan het vergroten van het inzicht in de onderliggende theorie. Deze theorie is vervolgens vereenvoudigd en vertaald naar praktische toepassingen, zodat brandweermensen tijdens incidenten sneller en effectiever kunnen handelen.

Een belangrijk onderdeel van deze benadering is het gebruik van inzetkwadranten. Op basis van de basisprincipes kan tijdens de verkenningfase van een incident een voorlopige keuze voor een inzetkwadrant worden gemaakt.

Deze methodiek draagt bij aan een uniforme, doordachte en veilige werkwijze, waarbij theorie en praktijk optimaal op elkaar zijn afgestemd.

Bij branden in gemiddelde woningen of kleinere gebouwen biedt een offensieve binnen inzet vaak een effectief alternatief. In grotere gebouwen is deze inzetvorm minder vanzelfsprekend. De geschiktheid van een offensieve binnen inzet hangt namelijk sterk af van de inzetdiepte.

De inzetdiepte – de afstand die een eenheid moet afleggen vanaf de toegang tot het brandcompartiment – mag in een met rook gevulde ruimte niet te groot zijn. De richtlijn hierbij is een maximale afstand van één slanglengte, oftewel 20 meter. Dit heeft te maken met de beperkte reikwijdte van rookgaskoeling, een techniek die essentieel is voor het veilig binnentreden van een brandende ruimte.

Kernpunten:

- Kleine gebouwen: offensieve binnen inzet is vaak mogelijk en effectief.
- Grote gebouwen: inzetdiepte overschrijdt sneller de veilige grens van 20 meter.
- Rookgaskoeling: beperkt effectief bereik, cruciaal voor veilige inzet.

De vuistregels die worden gehanteerd bij brandbestrijding zijn bedoeld als globale richtwaarden. Ze bieden een praktisch kader, maar kunnen per situatie variëren afhankelijk van factoren zoals het debiet, de effectiviteit van de inzet en het rendement van de blussing.

Deze richtwaarden zijn gebaseerd op brandstofgecontroleerde branden, waarbij het brandvermogen relatief stabiel is. Bij ventilatiegecontroleerde branden ligt het vermogen

doorgaans lager, maar dit kan fors toenemen bij toevoer van zuurstof, wat de inzet risicovoller maakt.

Richtdebieten per drukk niveau:

1. Hoge druk

- Richtdebiet: ± 125 liter/minuut
- Toepassing: snelle inzet, beperkte watercapaciteit, geschikt voor kleinere branden of nablissing.

2. Lage druk

- Richtdebiet: ± 450 liter/minuut
- Toepassing: grotere branden, offensieve binnen inzet, hogere bluskracht.

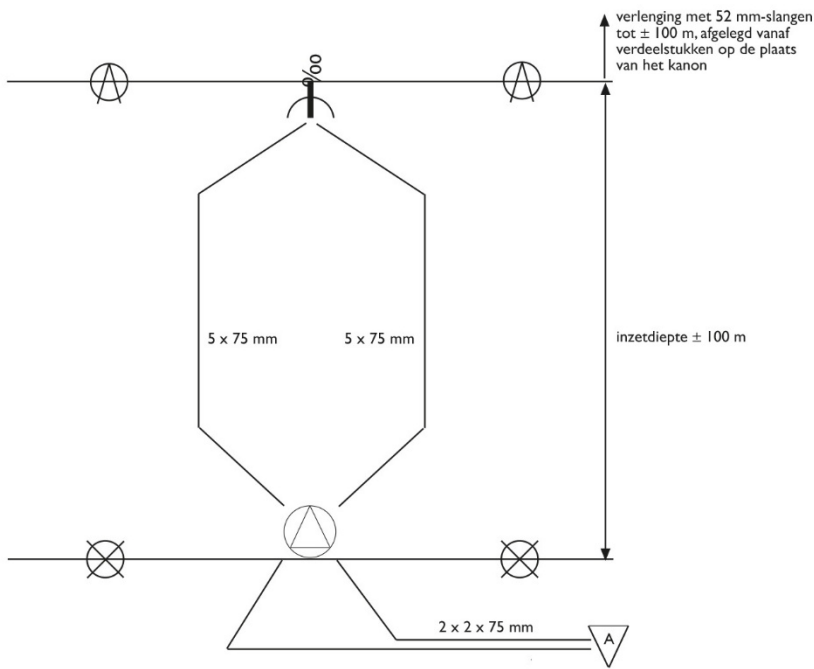
De basiseenheid is primair ontworpen voor het offensief bestrijden van branden binnen compartimenten met een maximaal brandvermogen van 10 megawatt (MW). Hierbij wordt uitgegaan van een veilige maximale inzetdiepte van 20 meter, gemeten vanaf de toegang van het compartiment.

Daarnaast is de basiseenheid geschikt voor brandbestrijding van buitenaf, eveneens tot een maximaal brandvermogen van 10 MW. Voor grootschalige waterafgifte beschikt het voertuig over een oscillerend waterkanon met een minimale capaciteit van 2.000 liter per minuut. Ter voorkoming van overslag moet voldoende koelend vermogen aanwezig zijn uitgaande van 10l/min per M2.

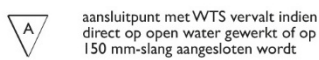
Verder is de basiseenheid uitgerust om een vloeistofbrand van circa 50 m² effectief af te dekken. Tot slot beschikt het voertuig over een lage druk watertransportsysteem met een lengte van 200 meter en over diverse aflegsysteem waarmee flexibel en snel kan worden opgetreden in uiteenlopende kwadranten en situaties.

Categorie	Middelen	Aantal	Prestatie (oppervlakte, tijd en omvang)	Opmerking
Aflegsysteem	Aflegsysteem offensief binnen.	1	Geschikt voor het bestrijden van een brand in een compartiment met een maximaal brandvermogen van 10 MW, en een inzetdiepte van 20 m gerekend vanaf de toegang van het compartiment.	Gelijktijdig uit te voeren met offensief buiten.
Aflegsysteem	Aflegsysteem offensief buiten.	1	Geschikt voor het bestrijden van een brand met een maximaal brandvermogen van 10 MW voor bijvoorbeeld het toepassen van een 'TA'.	Gelijktijdig uit te voeren met offensief binnen.
Aflegsysteem	Aflegsysteem defensief binnen.	1	Prestatie overeenkomstig aan offensief binnen.	
Aflegsysteem	Aflegsysteem defensief buiten.	1	Geschikt voor het koelen van 200 m ² met debiet van 10 l/m ² /min (=2000 l/min).	
Aflegsysteem	Aflegsysteem waterkanon.	1	Geschikt voor het afleggen en inzetten van een waterkanon (oscillerend) over een afstand van 100 meter met een capaciteit van minimaal 2000 l/min.	Zie afbeelding figuur 1
Waterwinning	Watertransportsysteem	1	Geschikt voor het transporteren van bluswater met een debiet van 2000 l/min over een afstand van 200 meter	Zie afbeelding figuur 2
Waterwinning	Slangenbrug	2	Voor het beschermen van 2x 75 mm toevoerslang.	
Waterwinning	Zuigslangen en toebehoren	n.t.b.	Aantal, diameter en aansluiting passend bij opbouw en pomp e.e.a. conform opgave fabrikant/leverancier waarbij de maximale capaciteit van de pomp wordt benut.	
Waterwinning	Geboorde put	1	Verloopring t.b.v. geboorde put.	
Waterwinning	Ondergrondse brandkraan	1	Opzetstuk en kraansleutel voor het tot stand brengen van waterwinning op een OBK.	
Waterwinning	Bovengrondse brandkraan	1	Sleutel voor het openen van een BBK eventueel combineerd met koppelingssleutel.	

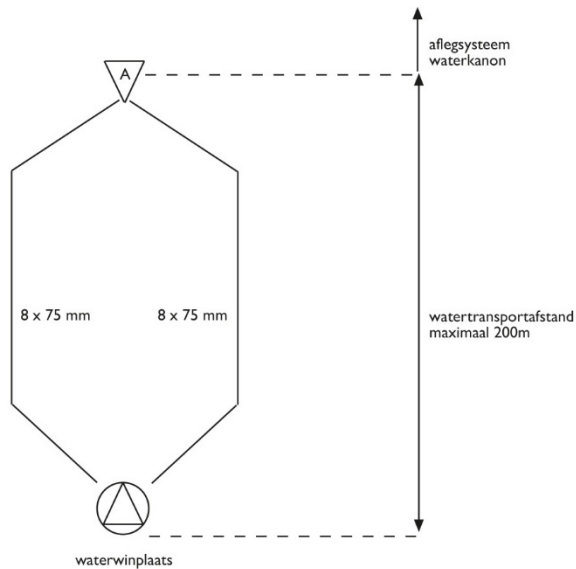
Blusmiddel en techniek	Schoorsteenveegset	1	Inhoud voldoende voor het stabiliseren van een schoorsteenbrand in de meest voorkomende maten/type kanalen.	Inhoud en/of aanwezigheid regiospecifiek i.c.m. invulling veilig werken met hoogteverschillen.
Blusmiddel en techniek	Draagbaar blustoestel	1	Geschikt voor het blussen van klasse A,B en F branden	Rating minimaal 34A/233B/40F. PFOA/PFAS/PFOS-vrij .
Blusmiddel en techniek	Draagbaar blustoestel	1	Geschikt voor het blussen van klasse B branden	Rating minimaal 34B.
Blusmiddel en techniek	Blusmiddeltoevoeging	1	Schuimtoevoeging voor afdekken van circa 50m2 vloeistof(brand)	Bijv. draagbare schuimunit tenzij anders georganiseerd.
Blusmiddel en techniek	Ventilatie (anti-)	1	Overdrukventilator met een capaciteit van minimaal 28.000 m3/hr.	
Blusmiddel en techniek	Vluchtmasker	2	Voor het verplaatsen van eventuele slachtoffers door onveilige ruimtes (rookverspreiding).	

Legenda

Figuur 1: Aflegsysteem waterkanon

Legenda

pomp

aansluitpunt met blusser

Figuur 2: Watertransportsysteem

1.3 BASISEENHEID- HULPVERLENING

Hulpverleningstaken omvatten noodzakelijke en/of urgente hulpvragen die niet gerelateerd zijn aan brandbestrijding, maar wel aan incidenten met gevaarlijke stoffen, waterongevallen en andere vormen van (technische) hulpverlening. Deze taken vallen uiteen in drie hoofdcategorieën:

- (Technische) hulpverlening;
- Dienstverlening;
- Het bieden van een vangnet voor de maatschappij.

Bij de ontwikkeling van deze handreiking is bewust gekozen om aan te sluiten bij de definitie van hulpverlening zoals vastgelegd in de Landelijke Visie Hulpverlening Brandweer.

De brandweer als maatschappelijk vangnet wordt gekenmerkt door haar rol in situaties waarin burgers niet meer weten bij wie zij terecht kunnen. In dergelijke gevallen wordt vaak een beroep gedaan op de brandweer – niet alleen vanwege haar expertise, maar ook vanwege haar bereikbaarheid, betrouwbaarheid en aanwezigheid in de samenleving.

Deze rol onderstreept het belang van een goed uitgerust hulpverleningsvoertuig en een flexibele, breed

inzetbare standaardbepakking die aansluit op de uiteenlopende hulpvragen van vandaag en morgen.

Veelvoorkomende incidenten worden afgehandeld met de basiseenheid (laag 1 – Basisbrandweeroptreden). De werkzaamheden van de basiseenheid kunnen als volgt worden beschreven:

- Verkennen;
- Veiligstellen voor de omgeving;
- Start fixeren en stabiliseren;
- Enkelvoudige redding/bevrijding (toegang verschaffen, één slachtoffer, LPLHB);
- Voorbereidingen ten behoeve van opkomende eenheden.

Categorie	Middelen	Aantal	Prestatie (oppervlakte, tijd en omvang)	Opmerking
Communicatie en meetapparatuur	Informatiesysteem	1	Veilig kunnen stellen van voertuigen	Bijv. CRS
Gereedschap	Redgereedschap	1	Set is minimaal toereikend voor een enkelvoudige redding/bevrijding, toegang verschaffen (1 slachtoffer).	
Gereedschap	Handgereedschap	1	Geschikt voor het demonteren van de meest voorkomende type bevestigingsmiddelen (schroef/bout-verbindingen) en voor het 'strippen voor knippen'.	Bij voorkeur geïsoleerde tangen en schroevendraaiers volgens NEN-EN-IEC 60900.
Gereedschap	Stabilisatiemateriaal	1	Geschikt voor het stabiliseren van één personenauto (op 4 wielen).	
Bescherming en afscherming	Airbaghoes	1	Ter bescherming van slachtoffer en veiligheid hulpverleners.	
Bescherming en afscherming	Glasmanagement	1	Glasfolie voor het afplakken van ruiten en beschermfolie (glasvezel versterkt en transparant) voor het afdekken van een slachtoffer en hulpverleners.	
Bescherming en afscherming	Afschermplaat	1	Ter bescherming van slachtoffer en veiligheid hulpverleners.	
Bescherming en afscherming	Afdekhoezen	1	Set is minimaal toereikend voor het afdekken/afschermen van één personenauto.	
Gereedschap	Breekgereedschap (Halligan-tool)	1	Ondersteuning bij diverse handelingen.	Voorzien van metaalsnijder.
Gereedschap	Boutenschaar	1		
Gereedschap	Straatbezem	2		Steel evt. combineren met watertrekker.
Gereedschap	Bats	1		
Gereedschap	Absorptiekorrels	1	Voldoende voor stabiliseren en veilige werkplek creëren.	Minimaal 10 liter.
Gereedschap	Watertrekker	2		Steel evt. combineren met straatbezem.
Gereedschap	Pomp	1	Geschikt voor het verpompen van water .	
Gereedschap	Set liftsleutels	1		
Gereedschap	Vangstok	1		
Gereedschap	Gereedschap voor toetreding	1		
Gereedschap	Kettingzaag	1		Accu of brandstof incl. toebehoren.
Bescherming en afscherming	Voorziening voor afschermen 'zicht'	1		Bijvoorbeeld een ongevalsscherm.

1.4 BASISEENHEID- IBGS

Het bestrijden van incidenten met gevaarlijke stoffen is al jarenlang een belangrijk specialisme binnen de brandweer. In de meerjarenvise IBGS streven we naar een aanpak die zowel effectief als efficiënt is. De kern van deze visie: terug naar de basis en aansluiten bij de praktijk.

De visie is gebaseerd op een combinatie van literatuuronderzoek en een analyse van realistische scenario's, die representatief zijn voor de incidenten waarmee brandweereenheden in de praktijk te maken kunnen krijgen.

De basisbrandweezorg IBGS wordt uitgevoerd door een basiseenheid, uitgerust met standaard bluskleiding, eventueel aangevuld met een vuilwerkpak. Deze eenheid is in staat om bij incidenten met gevaarlijke stoffen de eerste, cruciale handelingen te verrichten, zonder langdurige blootstelling aan de stof.

Taken van de basiseenheid IBGS:

- Snelle redding;
- Het snel en veilig in veiligheid brengen van slachtoffers uit de gevarezone;
- Verkenning;
- Oriëntatie op de situatie ter plaatse, gericht op de eigen inzetmogelijkheden en de effecten van het incident op de omgeving;
- Eenvoudige stabilisatie. Uitvoeren van directe maatregelen zoals:
  - o Afsluiten van een kraan
  - o Plaatsen van een dop
  - o Indammen van een lekkage
  - o Inzetten van een sproeischild.

Dit alles zonder langdurig contact met de gevaarlijke stof.

- Primaire ontsmetting
Uitvoeren van een eerste ontsmetting van eigen personeel en – indien nodig – van een enkel slachtoffer.

Categorie	Middelen	Aantal	Prestatie (oppervlakte, tijd en omvang)	Opmerking
Communicatie en meetapparatuur	Meetapparatuur	1	Metten/bepalen met minimaal LEL, O ₂ CO, H ₂ S en dosistempometer voor het vaststellen van onveilig gebied.	
PBM	Chemiehandschoenen	4	Tenminste geschikt voor kortstondig contact met de meest voorkomende stoffen.	EN 374-1 Type A.
PBM	Vuilwerkpakken	2	Niet van toepassing indien regiospecifieke uitrukprocedures gelijkwaardige bescherming biedt..	
Werkplekafzetting	Afzetmiddelen	1	Voor het inrichten van lokaal ontsmettingsveld (met zones).	
Werkplekafzetting	Afzetlint	1	Oranje afzetlint	
Communicatie en meetapparatuur	Informatievoorziening	1	T.b.v. raadplegen specifieke informatie bij IBGS en ondersteuning voor verkenning.	
Overig	Ontsmetting	1	Kledingschaar (zware uitvoering).	

1.5 BASISEENHEID- WO

In de visie Waterongevallenbeheersing is beschreven wat de operationele utgangspunten zijn van de brandweer.

De brandweer hanteert bij waterongevallen een modulaire inzetactiek, ook wel bekend als de drietrapsraket. Deze bestaat uit drie op elkaar afgestemde reddingsmodules die samen de repressieve 'natte' taken van de brandweer vormen:

1. Grijpredding

Uitgevoerd door de basiseenheid (TS).

Een directe redding van mens of dier in nood, nabij de waterkant. Deze inzet vereist geen specialistische uitrusting of team. De inzet is snel, laagdrempelig en gericht op situaties waarbij het slachtoffer eenvoudig bereikbaar is.

2. Oppervlakteredding (specialisme)

Een redding waarbij het slachtoffer zichtbaar aan het wateroppervlak is en zich op maximaal 200 meter van de walkant bevindt. Deze inzet vereist een getraind oppervlaktereddingsteam met passende uitrusting.

3. Duikredding (specialisme)

Een redding van een persoon of dier onder het wateroppervlak. Deze inzet wordt uitgevoerd door een gespecialiseerd brandweerdrukteam en kan plaatsvinden in elk type oppervlaktewater, mits binnen de maximale duikdiepte van 15 meter en 50 meter uit de kant of vanaf een boot.

Uitzondering: Voor inzetten op de buitendijkse wateren gelden aparte voorbereidingen door de kustregio's.

Categorie	Middelen	Aantal	Prestatie (oppervlakte, tijd en omvang)	Opmerking
PBM	Beschermende kleding	n.t.b.	Kleding geschikt voor het uitvoeren van grijpredding max. 15 meter uit walkant met max. diepte van 1,5 meter.	
PBM		n.t.b.	Drijfhelpmiddel met een drijfvermogen van min. 50N met voorziening voor het bevestigen van een drijvende lijn.	
PBM		n.t.b.	Drijvende lijn t.b.v. grijpredder.	Eventueel gecombineerd met een werplijn.

2 Hulpverleningsvoertuig

- Incidenten waarvoor specialistische kennis en/of middelen nodig zijn, worden verricht met een specialistische eenheid (HV). Werkzaamheden zijn bijvoorbeeld:
  - Stabiliseren als vervolg op fixeren
  - Uitvoeren van reddings- en bevrijdingswerkzaamheden
- Complexe redding/bevrijding.
- Verder stabiliseren van gas en vloeistof lekkages meer als een standaard personenauto.

2.1 HULPVERLENINGSVOERTUIG- PBM'S EN ALGEMEEN

Categorie	Middelen	Aantal	Prestatie (oppervlakte, tijd en omvang)	Opmerking
Communicatie en meetapparatuur	Communicatiemiddelen		Een communicatiesysteem waarmee onderlinge communicatie binnen de basiseenheid, communicatie met eenheden en meldkamer in stand kan worden gehouden gedurende een inzetduur van 4 uur.	
Levensreddend	AED en verbandmiddelen	1	Inhoud voldoende voor ABCDE methode/BLS eigen personeel en/of 1 slachtoffer (zie HV).	
Overig	Arbeidshygiëne	n.t.b.	Middelen voor het reinigen lichaamsdelen, persoonlijke uitrusting en inzetmiddelen.	Zie handreiking 'Schoon werken'.
Overig	Arbeidshygiëne	n.t.b.	Middelen voor het verpakken van persoonlijke uitrusting (bijv. waszakken voor kleding).	
Overig		1	Stroomtang	EN 61010-2-032
Overig		2	Disconnecttool	T.b.v. losnemen connectoren zonnepanelen.
Verlichting	Handlamp		Minimaal 1 uur constante inzetijd en IP67.	
Verlichting	Werkplekverlichting	4	Geschikt voor het verlichten van twee werkplekken/werkcirkels met een inzetduur van minimaal 4 uur.	
Elektravoorziening		1	Draagbaar brandstofaggregaat 230V 3kW met een inzetijd van 4 uur (vol vermogen).	
Werken met hoogteverschillen	Handladder	1	Geschikt voor het werken binnen een object.	Eventueel gecombineerd met loopplank

Werken met hoogteverschillen	Loopplank	1	Voor het overbruggen van een afstand.	Eventueel gecombineerd met handladder.
Werkplekafzetting	Verkeerskegel	8	Voor het creëren van een veilige werkplek.	Minimale hoogte 50 cm.
Werkplekafzetting	Afzetlint	2	Afzetlint (verboden doorgang publiek (rood-wit) en gevarenzone verboden toegang (rood-geel)).	
Verzorging	Drinken			Zie Handreiking Omgaan met Warmte en Hitte.
PBM	Elektrohandschoenen	2	1000 Volt klasse 0, lange kap.	NEN IEC 60903
PBM	Beschermende kleding	2	Kleding geschikt voor het uitvoeren van werkzaamheden in water tot een maximale diepte van 1,5 meter.	
PBM	Oppervlakte reddingsvest		Drijfvermogen min. 275N, voorzien van automatische opblaasinrichting en geschikt voor brandbestrijding.	Op basis van lokale behoefte uitvoeren met een D-ring/hijsoog om de drager uit het water te kunnen tillen.
PBM	Zaagkleding	2	Set bestaat uit broek/jas/helm/handschoenen/schoeisel ¹ met zaagklasse is overeenstemming met kettingzaag. Reflectie op basis van lokale invulling.	¹ Indien dit voor schoeisel van toepassing is.
PBM	Adembeschermende middelen (onafhankelijk)	n.t.b.	Voldoende voor het beschermen van de inzetbare bemensing van de basiseenheid gedurende een tijdsperiode van 40 minuten (1 set p.p. inzetgereed, 1 reserve cilinder) in een omgeving waarbij het noodzakelijk is om onafhankelijke adembescherming te dragen.	
PBM	PBM	2	Gehoorbescherming	Minimale dempingsprestatie van 33 dB.
PBM	Disposable PBM		Nitril handschoenen	
PBM	Disposable PBM		Oordoppen	Minimale dempingsprestatie van 33 dB.
PBM	Disposable PBM		Mondkap FFP3	

2.2 HULPVERLENINGSVOERTUIG – HULPVERLENING

Categorie	Middelen	Aantal	Prestatie (oppervlakte, tijd en omvang)	Opmerking
Communicatie en meetapparatuur	Informatiesysteem	1	Veilig kunnen stellen van voertuigen t.b.v. veilig werken.	Bijvoorbeeld CRS.
Gereedschap	Redgereedschap	1	Set is minimaal toereikend voor een meervoudige en complexe redding/bevrijding.	De set is een uitbreiding op de basiseenheid (hogere prestaties zoals meer knipkracht, spreidkracht, ramlengte).
Gereedschap	Elektrisch (accu) gereedschap	1	Set bestaande uit bijvoorbeeld schroefmachine, slagmoersleutel enz..	
Gereedschap	Handgereedschap	1	Geschikt voor het demonteren van de meest voorkomende type bevestigingsmiddelen (schroef/bout-verbindingen) en voor het 'strippen voor knippen'.	Bij voorkeur geïsoleerde tangen en schroevendraaiers volgens NEN-EN-IEC 60900.
Gereedschap	Stabilisatiemateriaal	1	Geschikt voor het stabiliseren van tenminste 2 voertuigen in verschillende posities .	
Gereedschap	Stabilisatiemateriaal	1	Geschikt voor het stabiliseren van objecten/voertuigen zwaarder dan personenvoertuigen.	Bijv. bus, vrachtwagen, machines enz..
Gereedschap	Stutmateriaal	1	Stabiliseren tot omvang 1 constructiedeel, bijvoorbeeld een kozijn/latei.	
Overig	Slachtoffertransport	1	Voor het redden en verplaatsen van een persoon van moeilijk bereikbare plaatsen.	
Overig		1	Reddingsplatform .	
Bescherming en afscherming	Airbaghoes	2	Ter bescherming van slachtoffer en veiligheid hulpverleners.	Waarvan minimaal 1 geschikt voor diverse maten stuurwielen.
Bescherming en afscherming	Glasmanagement	1	Glasfolie voor het afplakken van ruiten en beschermfolie (glasvezel versterkt en transparant) voor het afdekken van een slachtoffer en hulpverleners	
Bescherming en afscherming	Afschermplaat	2	Ter bescherming van slachtoffer en veiligheid hulpverleners.	
Bescherming en afscherming	Afdekhoezen	2	Set is minimaal toereikend voor het afdekken/afschermen van één personenauto.	
Gereedschap	Breekgereedschap (Halligan-tool)	1	Ondersteuning bij diverse handelingen.	Voorzien van metaalsnijder.
Gereedschap	Boutenschaar	1	Doorknippen van materiaal .	
Gereedschap	Straatbezem	2		Steel evt. combineren met watertrekker.

Gereedschap	Bats	1		
Gereedschap	Absorptiekorrels	1	Voldoende voor stabiliseren en veilige werkplek.	Minimaal 10 liter
Gereedschap	Watertrekker	2		Steel evt. combineren met straatbezem .
Gereedschap	Pomp	1	Dompelpomp incl. afvoerslang.	
Gereedschap	Vangstok	1		
Gereedschap	Kettingzaag	1		Hogere prestatie ten opzichte van minimum van de basiseenheid.
Bescherming en afscherming	Voorziening voor afschermen 'zicht'	1	Ongevalscherm.	

2.3 HULPVERLENINGSVOERTUIG – HEF

Categorie	Middelen	Aantal	Prestatie (oppervlakte, tijd en omvang)	Opmerking
Hijs-en hefmiddelen	Hijsmiddelen	1	Middelen zijn afgestemd op de te hijsen last in combinatie met de hijscapaciteit van de kraan.	Indien beschikking over een kraan.
Hijs-en hefmiddelen	Hefmiddelen	1	Middelen voor het heffen van een last .	
Hijs-en hefmiddelen	Onderstopingsmateriaal	1	Onderstopingsmateriaal is afgestemd op de max. te heffen hoogte om de last veilig te stabiliseren.	
Hijs-en hefmiddelen	Werklijnen	4	Te gebruiken als stuurlijn en algemene doeleinden	Indien beschikking over een kraan.
Hijs-en hefmiddelen	Liermiddel	1	Voor het horizontaal verplaatsen van een last.	Incl. alle noodzakelijk toebehoren die afgestemd dienen te zijn op de maximale last.
Hijs-en hefmiddelen	Hijsmiddel	1	Voorziening voor het hijsen van grote dieren.	Indien beschikking over een kraan.

2.4 HULPVERLENINGSVOERTUIG- IBGS

Categorie	Middelen	Aantal	Prestatie (oppervlakte, tijd en omvang)	Opmerking
Afdichting		1	Afdichtingsmiddelen t.b.v. gas- en vloeistoflekkages.	
Stabilisatie	Opvangmiddelen	1	Diverse middelen voor opvangen en eenvoudig indammen.	Bijvoorbeeld doeken, absorberende rol/slang en spillbags.
PBM	Chemiehandschoenen	2		EN 374-1 Type A
Werkplekafzetting	Afzetlint	1	Oranje afzetlint	

3 Redvoertuig

Incidenten waarvoor specialistische kennis en/of middelen nodig zijn, worden verricht met een specialistische eenheid (RV). Werkzaamheden zijn bijvoorbeeld:

1. Redding bij hoogteverschillen
  - a. Personen redden uit gebouwen.
  - b. Toegang bieden tot moeilijk bereikbare verdiepingen.
  - c. Afhijzen van patiënten.
2. Brandbestrijding van bovenaf
  - a. Waterstralen richten vanaf hoogte op brandhaarden.
  - b. Ventilatieopeningen maken in daken of gevels.
  - c. Schoorsteenbrand bestrijding.
3. Toegang en ontluchten voor hulpverleners
  - a. Hulpverleners kunnen vanuit de redkorf binnentreden of op een dak klimmen.
4. Verlichting en communicatie
  - a. Redvoertuigen zijn uitgerust met schijnwerpers en communicatiemiddelen.

3.1 REDVOERTUIG- PBM'S EN ALGEMEEN

Categorie	Middelen	Aantal	Prestatie (oppervlakte, tijd en omvang)	Opmerking
Communicatie en meetapparatuur	Communicatiemiddelen		Een communicatiesysteem waarmee onderlinge communicatie binnen de basiseenheid, communicatie met eenheden en meldkamer in stand kan worden gehouden gedurende een inzetduur van 4 uur.	
Levensreddend	Verbandmiddelen	1	Inhoud voldoende voor ABCDE methode/BLS eigen personeel en/of 1 slachtoffer.	
Overig	Arbeidshygiene	n.t.b.	Middelen voor het reinigen lichaamsdelen, persoonlijke uitrusting en inzetmiddelen.	Zie handreiking 'Schoon werken'.
Overig	Arbeidshygiene	n.t.b.	Middelen voor het verpakken van persoonlijke uitrusting (bijv. waszakken voor kleding).	Zie handreiking 'Schoon werken'.
Overig		1	Stroomtang	EN 61010-2-032
Overig		2	Disconnecttool	T.b.v. losnemen connectoren zonnepanelen.
Werken met hoogteverschillen	Valbeveiliging		Werkplekbegrenzing voor werken in de redkorf.	Aantal o.b.v. aantal hulpverleners in de redkorf
Werken met hoogteverschillen	Valbeveiliging		Werkplekbegrenzing voor werken buiten de redkorf.	Indien niet aanwezig als vaste voorziening aan het voertuig.
Verlichting	Handlamp		Minimaal 1 uur constante inzettijd en IP67.	
Werkplekafzetting	Verkeerskegel	6	Voor het creëren van een veilige werkplek.	Minimale hoogte 50 cm.
Werkplekafzetting	Afzetlint	1	Afzetlint (verboden doorgang publiek (rood-wit)).	
Verzorging	Drinken		Tenminste voldoende voor de bemensing van het voertuig.	Zie handreiking 'Omgaan met Warmte ne Hitte'. Invulling regiospecifiek.
PBM	Elektrohandschoenen	1	1000 Volt klasse 0, lange kap.	NEN IEC 60903
PBM	Zaagkleding	1	Set bestaat uit broek/jas/helm/handschoenen/schoeisel ¹ met zaagklasse is overeenstemming met kettingzaag. Reflectie op basis van lokale invulling.	¹ Indien dit voor schoeisel van toepassing is.

PBM	Adembeschermende middelen (onafhankelijk)	n.t.b.	Voldoende voor het beschermen van de inzetbare bemensing van het redvoertuig gedurende een tijdsperiode van 40 minuten (1 set p.p. inzetgereed, 1 reserve cilinder) in een omgeving waarbij het noodzakelijk is om onafhankelijke adembescherming te dragen.	
PBM	PBM	1	Gehoorbescherming.	Minimale dempingsprestatie van 33 dB.
PBM	Disposable PBM		Nitril handschoenen.	
PBM	Disposable PBM		Oordoppen.	Minimale dempingsprestatie van 33 dB.
PBM	Disposable PBM		Mondkap FFP3.	
Overig	Afstandsmeter	1	Ondersteunen voor bepalen van de opstelplaats.	

3.2 REDVOERTUIG - DIENSTVERLENING

Categorie	Middelen	Aantal	Prestatie (oppervlakte, tijd en omvang)	Opmerking
Gereedschap	Elektrisch (accu) gereedschap	1	Set bestaande uit bijv. schroefmachine, reciprozaag enz..	
Gereedschap	Handgereedschap	1	Geschikt voor het demonteren van de meest voorkomende type bevestigingsmiddelen (schroef/bout-verbindingen) .	Bij voorkeur geïsoleerde tangen en schroevendraaiers volgens NEN-EN-IEC 60900.
Gereedschap	Breekgereedschap (Halligan-tool)	1	Ondersteuning bij diverse handelingen.	Voorzien van metaalsnijder.
Overig	Slachtoffertransport	1	Voorziening op/in de redkorf voor het verplaatsen van een persoon (in draagbaar).	
Overig	Slachtoffertransport	1	Kuipbrancard.	Uitvoering kuipbrancard regiospecifiek
Overig	Slachtoffertransport	1	Toebehoren kuipbrancard.	Zoals 4-sprong en stuurlijnen.
Gereedschap	Straatbezem	1		
Gereedschap	Bats	1		
Gereedschap	Vangstok	1		
Gereedschap	Kettingzaag	1	Geschikt voor snoeiwerkzaamheden.	Elektrisch of brandstof aangedreven.
Gereedschap	Span- of stokzaag	1		
Hijs-en hefmiddelen	Hijsmiddelen	1	Middelen zijn afgestemd op de te hijsen last in combinatie met de hijscapaciteit van het hijspunt/voertuig.	Indien voertuig is voorzien van hijspunt en als dusdanig gebruikt mag worden (regiospecifiek).

3.3 REDVOERTUIG - BRANDBESTRIJDING

Categorie	Middelen	Aantal	Prestatie (oppervlakte, tijd en omvang)	Opmerking
Blusmiddel en techniek	Schoorsteenveegset	1	Inhoud voldoende voor het stabiliseren van een schoorsteenbrand in de meest voorkomende maten/type kanalen.	Inhoud en/of aanwezigheid regio specifiek i.c.m. invulling werken met hoogteverschillen.
Blusmiddel en techniek	Draagbaar blustoestel	1	Geschikt voor het blussen van klasse A,B en F branden (rating minimaal 34A/233B/40F). PFOA/PFAS/PFOS-vrij.	
Blusmiddel en techniek	Ventilatie (anti-)	1	Overdrukventilator met een capaciteit van minimaal 28.000 m ³ /hr.	
Blusmiddel en techniek	Vluchtmasker	2	Voor het verplaatsen van eventuele slachtoffers door onveilige ruimtes (rookverspreiding).	
Aflegstelsysteem	Aflegstelsysteem waterkanon	1	Geschikt voor het inzetten van een waterkanon vanuit de redkorf.	Middelen afgestemd op de voorzieningen van het type redvoertuig.
Aflegstelsysteem	Aflegstelsysteem handstraal	1	Geschikt voor het inzetten van een handstraal vanuit de redkorf.	Middelen afgestemd op de voorzieningen van het type redvoertuig.

Referenties

Branchedocumenten

- Landelijk protocol levensreddend handelen door de brandweer 4.1
- Handreiking_SchoonWerken
- Visie Grootschalig Brandweeroptreden – versie 2.0
- Handreiking-Bluswatervoorziening-en-Bereikbaarheid-2019
- Basisprincipes-van-brandbestrijding
- Handreiking-Veilig-werken-met-hoogteverschillen
- Handreiking-Incidentbestrijding-zonnepanelen
- Droge-blusleidingen
- Rookgaskoeling-en-straalpijptechnieken
- Handboek-Gebouwbrandbestrijding
- Meerjarenvisie Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen door de brandweer
- Landelijke visie Hulpverlening Brandweer
- Handreiking-Voorbereiding-spoorincidentbestrijding-voor-spoorpartijen-en-overheidshulpdiensten
- Handreiking persoonlijke bescherming bij motorkettingzaag of redzaag
- Elektrisch materieel in gebruik bij de brandweer
- Handreiking Gebruik ademluchtmasker (2025)
- Handreiking vervoeren en verplaatsen van ademluchtcilinders

Voor functionele links om deze documenten te downloaden en in te zien kan via deze documenten bibliotheek:
<https://www.brandweernederland.nl/onderwerpen/standaard-bepakking-referentielijst/>

Colofon

Dit is een uitgave van Brandweer Nederland
Kemperbergerweg 783
6861 RW Arnhem

Postbus 7010
6801 HA Arnhem

T 026 3552400
I www.brandweernederland.nl
E info@brandweernederland.nl

Auteur: Netwerk Materieel, Service & Ondersteuning (MSO)

Datum: April 2026

Redactie: Team Landelijke Communicatie Brandweer Nederland

Heeft u vragen? Stuur een mail naar: landelijkestandaardenmaterieel@nipv.nl.